

UDK 811.163.6'373

Andrej Ermenc Skubic

Filozofska fakulteta v Ljubljani

JEZIKOVNA ZVRSTNOST IN SOCIOLEKTI Odziv na rešitve v Slovenskem pravopisu 2001

Članek preverja spremembe v odnosu pravopisne norme do nekaterih tujejezičnih leksemov, ki jih lahko imamo za specifične zaznamovalce izobraženskega sociolektu, v pravopisih iz leta 1950, 1962 in 2001 ter deloma v SSKJ. V petdesetih letih so se te prvine od vloge prepovedovanih ali odsvetovanih tujk povzdignile do statusa visokega knjižnega izraza. Toda čeprav je uvedba stilnih kvalifikatorjev v normativno prakso v Slovenskem pravopisu 2001 pomemben (in predolgo odlagan) dosežek, je zaznamovanje opazovanih izrazov presenetljivo arbitrarno.

The article analyses the changing attitudes of Slovenian language standardisation to a group of loanwords which may be regarded as specific markers of cultured sociolects, in the official standard usage guides of 1950, 1962 and 2001, and partly in the Dictionary of Standard Slovenian. Fifty years after these lexemes were marked as wrong or bad style, they achieved the status of standard words with various labels of prestige. But although the introduction of style labels in *Slovenski pravopis 2001* is an important (and long overdue) achievement, the marking of the observed words is surprisingly erratic.

Ključne besede: pravopis, knjižni jezik, standardni jezik, kulturni jezik, sociolekti

Key words: orthography, Standard Slovenian, standard language, cultural language, sociolects

Slovenski pravopis 2001 s približno petintridesetletno zamudo po uveljavitvi funkcionalističnega koncepta v akademskih jezikoslovnih krogih to vizijo uveljavlja tudi v osrednjem normativnem jezikovnem priročniku. Pričakovati je bilo, da bo prej pretežno teoretični koncept ob spopadu z velikansko količino jezikovnega gradiva preстал svoj najtemeljitejši preizkus: zvrstno zaznamovati je bilo treba večino slovenskega besedišča. Izčrpna analiza uspešnosti tega projekta bi terjala več časa in prostora, kot je tukaj na voljo, zato se nameravam omejiti le na nekaj opazanj, ki najbolj zbodejo v oči.

Uvod v pravopisno poglavje o zvrstnosti nas pouči, da v slovenščini (le v njej?) poznamo naslednje zvrstne snope: *socialne, funkcijske, časovne, mernostne* in *prenosniške* zvrsti. Ko nekaj strani naprej pridemo do razdelitve zvrstnih oznak, je ta delitev nekoliko drugačna. Prenosniške zvrsti – glede na zapisane obrazložitve – postanejo nekakšen podrazdelek socialnih. Tako se npr. prvine, označene z *neknj. pog.*, uporabljajo »zlasti v govornih stikih« (129), označene z *neobč. pa*, kot bi bilo morda mogoče sklepati iz izbire termina, domnevno v pisnih – čeprav razlaga »ne v navadnem sporočanju«, temveč »bolj iz izročila knjižnega jezika« (129) nikakor ni nedvoumna in ne pove, kaj »navadno sporočanje« pravzaprav je. Morda nejavno?

Precej razumljivo je, da med poglavji z razlago slogovnih oznak ne najdemo mernostnih zvrsti, saj naj bi se ta oznaka nanašala na način organizacije besedila in ne na nižje jezikovne ravnine, obenem pa je še hudo problematična glede na zapleteno literarnoteoretično pojmovanje literarnih žanrov. Najdemo pa precej obsežno poglavje z razlagami *čustvenostnih* oznak (str. 131–132), ki jih teorija (kot je razložena v

pravopisu) nikamor ne umesti. Literature o razmerjih med čustvenostjo/objektivnostjo ter različnimi besedilnimi žanri v slovenski jezikoslovni literaturi ne manjka, zato v pravopisu pogrešamo kakšen bolj specifičen nasvet uporabniku kot zgolj »to ne pomeni, da so čustveni izrazi odsvetovani« (str. 131).

Primerjava socialnozvrstnih oznak s teorijo pokaže, da je stik z obsežnim jezikovnim gradivom prinesel razširitev pojma. Poleg geografske razprostranjenosti rabe, ki je doslej bila podlaga pojmu »socialnega v najširšem smislu«, socialnozvrstne oznake zdaj prvič izrecno zajemajo tudi družbenoplastno zaznamovanje govorca, čemur se je teorija doslej bolj ali manj eksplicitno izogibala (z izjemo socialnega opredeljevanja potencialnega »nosilca knjižnega jezika«). Med oznakami namreč najdemo tudi *izobrazbeno*, ki opozarja na rabo ljudi, »ki v svojem izražanju kažejo na določeno višjo izobrazbo«, *neknjižno ljudsko* označuje, kar je »za višjo kulturno in izobrazbeno raven manj sprejemljiva neknjižna prvina« (poud. A. E. S.), oznaka *mestne govorice* pa je sicer pojasnjena le z geografsko-socialno umeščenostjo kot »značilna za večja mestna okolja«, vendar pa pregled sicer zelo redkih prvin (take so npr. *brinet*, *familija*, *oma*, *papa*, *tati*) kaže, da gre vendarle bolj za izražanje meščanstva kot družbenega sloja kot pa zgolj mestnega prebivalstva. Za slednje je bolj tipična oznaka *neknjižno pogovorno* (»zlasti v govornih stikih v okviru mestnega življenja«). Pravopis torej med socialne zvrsti vnaša tudi prvine sociolekta, ne več le osi dialekt-knjižni jezik.

Prav to opažanje je spodbudilo naslednjo kratko analizo, s katero sem skušal preveriti usodo razmerja med izobražensko govorico in dominantnim pogledom na knjižni jezik, utelešenim v pravopisnih priročnikih zadnjih petdesetih let. Kot je znano, je bilo to razmerje zaradi domnevne potujčenosti izobraženstva močno nelagodno že vse od prevlade Kopitarjevega koncepta nad Pohlinovim na prelomu 18. in 19. stoletja; nelagodje se je znova okrepilo zaradi nacionalističnih panslovanskih ter diletantskih pravorečnih ekscesov izobraženstva v drugi polovici 19. stoletja; paradoksalno pa je vztrajalo še po koncu diglosije z nemščino, kar je spodbudilo znane Voduškove kritike pravopisa iz leta 1950.¹ Ta je namreč po Voduškovem opažanju preganjal tujke iz »familijarnega jezika izobražencev« z enako vnemo kot »ljudske germanizme«. Prevladujoče mnenje je, da je Vodušek s svojimi kritikami v tistem času ostal osamljen in nerazumljen.

V analizi sem iz SP 1950 s paberkovanjem izpisal tiste prevzete prvine, ki bi jih lahko uvrstili v Voduškov »familijarni jezik izobražencev« in ki jih je pravopis prepovedoval (42 primerkov) ali »v skrbnem jeziku« odsvetoval (143 primerkov); do okrogle številke dvesto sem jih dopolnil še s 15 tovrstnimi primerki, do katerih je pravopis sicer zavzel nevtralen odnos ali pa jih (v enem primeru: *insolenten*) nima, vendar po izvoru in rabi sodijo v isto skupino.

Če si ogledamo usodo teh prvin v Slovenskem pravopisu iz leta 1962, lahko ugotovimo, da je bila Voduškova kritika sicer dejansko neplodna, če jo razumemo kot zahtevo po priznanju slogovne raznovrstnosti jezikovnih prvin (SP nima slogovnih

¹ Vodušek, Božo, 1951: O Slovenskem pravopisu in o jezikovnih načelih, *Slovenski poročevalci* št. 141–150.

200 prevzetih besed iz »familijarnega jezika izobražencev« v SP 1950:

42 prepovedanih

à la, afiširati, atrakcija, deplasiran, depravirati, deranžirati, devastirati, dispečer, eksterier, ešofirati se, etablrirati (se), falirati, famozen, forsirati, goflja, grandiozen, grasirati, gratifikacija, grimasa, hohštapler, horda, horenden, iluzije si delati, imoraliteta, interier, lansirati (novico), maltretirati, meblirati, monden, načičkati, napram, nobel, nonsens, nonšalansa, reglema, reisirati, rendez-vous, retur(nirati), tretirati, tumult, tuš, vis-a-vis

143 odsvetovanih

anonsa, atakirati, bižu(terija), blamirati, blaziran, bonvivant, brinetka, buké, degustirati, depeša, desperaten, dezavuirati, dezinteresiran, difamirati, digniteta, disgustirati, diskreditirati, diskrepanca, distingvirati, diurnist, ekipa, ekspektoracija, ekstravaganca, elan, erudicija, eternizirati, eventualen, falot, familija, fasona, ferije, fiasko, filiala, fin, floskula, gracilen, gratulirati, guvernanta, honeten, impediment, impertinenten, impulz, indisponiran, infamija, inkogruenten, inkomodirati, inkompatibilen, inkompetenten, inkonsekvenca, inoportun, insinuacija, insistirati, insultirati, insurgent, intencija, interes, interesanten, interesirati, interrupcija, irelevanten, iritirati, kadrilja, kalamiteta, kaprica, kasa, kinč, komfort, komoden, kompleten, koncilianten, koncizen, kondolirati, konduita, konfirmacija, konfrontirati, konfuzen, konkludirati, konsekvenca, konsternirati, konvenirati, kotlet, kuriozen, kurtoazija, ležeren, okazija, ordinaren, pardon(irati), pasirati, perfiden, perhorescirati, perpleksen, persekucija, pikirati, plasirati, platforma, pledirati, pomp, profet, prominenten, prompten, prononsiran, proponirati, prosperirati, rapiden, rektificirati, removirati, renitenca, renome, reputacija, retardirati, retirirati, revanša, rezimirati, rezonirati, rival, robusten, ruiniirati, rutina, seriozen, servieta, servilen, sesija, skurilen, stimulirati, strikten, subsumirati, subtilen, subverzija, suma, šarm, šik, šikana, tangirati, titula, toast, totalen, traktirati, utenzilije, vagabund, vakance, verziran, vestibul, violenten.

15 neoznačenih

absurden, adekvaten, akribija, alias, circa, deklarirati, demolirati, destruktiven, imponirati, indic, indiferenten, indigniran, indolenten, insolenten, persiflirati

oznak); dejansko pa se je v dvanajstih letih med izidoma obeh priročnikov nestrpnost do »familijarnega jezika izobražencev« zelo zmanjšala. Le še 8 besed je prepovedanih (»besedne in slogovne spake in najhujše nebodijhtreba«), 59 jih je odsvetovanih (beseda, ki je »nepotrebna ali nelepa ali v nasprotju z duhom slovenskega jezika«), 4 jih ima zvezdico (»izrazito ljudske izposojenke /.../ sodijo predvsem v pogovorni jezik in v realistično pripoved«); 20 izpisanih besed pa v SP 1962 več ni. Število neoznačenih besed med izpisanimi 200 se je s 15 povečalo na 109, kar kaže na precej večjo toleranco do posebnosti izobraženskega jezika. In SP 2001?

Glede na funkcionalistični koncept pravopisa in nakazani razvoj med 1950 in 1962 bi pričakovali, da teh prvih povečini ne bo več prepovedoval, temveč jim bo pripisal oznako, zamišljeno izrecno v ta namen – *izobr.* ali *mestn.*, ki bo povedala, da prvina zaznamuje svojega uporabnika kot izobraženca ali meščana (ali vsaj kot pretendenta za ta status). Dejansko stanje je nekoliko drugačno.

Kar 58 izpisanih besed nima v SP 2001 *nobene* oznake. Med njimi je 22 takih (v spodnjem seznamu označenih z zvezdico), ki jih je še SSKJ označeval kot (ozko) *knjižne*. Vse besede tukaj zapisujem v besedni obliki in zapisu, ki je bil uporabljen v SP 1950. Te domnevno slogovno nevtralne besede so: *absurden, adekvaten, anonsa, atrakcija, bižu(terija), blamirati, deklarirati, demolirati, depasiran, destruktiven, diskreditirati, dispečer, ekipa, *eksterier, ekstravanca, elan, eventualen, fasona, filiala, forsirati, *gracilen, grandiozen, grimasa, guvernanta, *imponirati, *impulz, *indic, indiferenten, indisponiran, *insistirati, interes, interesanten, *interier, *irrelevanten, *kadrilja, komfort, *koncizen, konfrontirati, *konsekvenca, *konvenirati, ležeren, *maltretirati, *prominenten, prosperirati, *renome, *revanša, *rezimirati, *rival, robusten, rutina, servieta, stimulirati, *strikten, *subtilen, subverzija, *šarm, *totalen, verziran.*

Neoznačenost teh besed lahko ocenimo kot resno pomanjkljivost, ki kaže na nedomišljenost pojma slogovne nevtralnosti. Zdi se, da presoja temelji na predpostavki, da se lahko te besede pojavljajo v nekakšnem običajnem, »povprečnem«, »normalnem« jeziku ali tipu besedila. To v resnici ne more biti funkcionalistična predpostavka: ta mora že kot izhodišče vzeti zavest, da **noben žanr in noben govorec nista bolj »normalna« od drugega**; žanra brez popolnoma specifične funkcije ni, kakor tudi ni govorca brez specifične socialne umeščenosti. Neoznačenost lahko pomeni le, da dana jezikovna prvina ne nosi *nobene* informacije o kodu, iz katerega izhaja (nima nobene *konotacije* v hjelmslevovskem smislu ali nobenega *semiotičnega pomena* v smislu kritičnega jezikoslovja); da jo torej uporablja vsaj velika večina govorcev in brez opaznih neenakomernosti v socialni/funkcijski distribuciji. Tega za zgornje besede ne moremo trditi, saj je jasno, da jih dobršen del (v največ primerih kar večina) slovenskih govorcev ne uporablja in da svojega uporabnika dokaj izrazito zaznamujejo.

Druga največja skupina izpisanih besed nosi v SP 2001 oznako *neobčevalno*. Takih besed je 54 (48 teh besed je v SSKJ zaznamovanih kot (ozko) *knjižno*; take z drugimi oznakami, navadno *redko* ali *zastarelo*, so označene z zvezdico: *afiširati, akribija, atakirati, depravirati, *deranžirati, devastirati, dezavuirati, dezinteresiran, difamirati, disgustirati, erudicija, *etablirati (se), fiasko, floskula, *gratifikacija,*

cija, gratulirati, imoraliteta, indigniran, indolenten, *infamija, inkogruenten, *inkomodirati, inkompatibilen, inkompetenten, inkonsekvenca, insinucija, insultirati, intencija, iritirati, konfirmacija, konkludirati, kuriozen, kurtoazija, nonsens, ordinaren, pasirati, pikirati, pledirati, profet, prompten, prononsiran, rapiden, *reglema, rektificirati, rendez-vous, reputacija, retardirati, rezonirati, ruinirati, seriozen, servilen, šikana, vagabund, vestibul.

Tudi taka odločitev zahteva komentar. Omenili smo, da je oznaka *neobčevalno* nekoliko nejasna, in ob pregledu izpisanega besedišča se nejasnost še poveča. Večina teh besed je dejansko takih, da smo jih navajeni srečevati le v konverzaciji starejših generacij izobražencev ali pretendentov za ta status, nikakor pa ne v skrbnejšem pisnem izražanju (v slednjem bi morda pričakovali *akribijo, erudicijo, inkongruentnost, retardirati* in še kaj). Besedilo oziroma njegovega tvorca torej zaznamujejo izrecno družbenoplastno. Označevanje besed vsekakor zahteva mnoge težke odločitve, posebej če ni podprto z empirično analizo korpusov, tako pisnih kot govornih; vendar pa zaznamovanje tipičnih prvin iz neformalnega, pogovornega jezika izobražencev, kot so *seriozen, nonsens, rendez-vous* (danes *randevu*), z oznako *neobčevalno* v vsakem primeru daje uporabniku napačno informacijo.

Naslednjo večjo skupino (32 primerkov) tvorijo besede, ki v SP 2001 niso vključene oziroma so vključene v drugačnem pomenu, kot ga je navajal SP 1950 (npr. *buke* kot »vinska cvetica«, ne več kot »šopek«). Z zvezdico je označenih tistih 17, ki jih SSKJ še navaja: **buké, degustirati, depeša, ekspektoracija, *ešofirati se, eternizirati, inoportun, *insurgent, interupcija, *kalamiteta, *kinč, *koncilianten, *kondolirati, konduita, *konsternirati, *meblirati, okazija, perhorescirati, *perpleksen, proponirati, reisirati, removirati, *renitenca, *retirirati, retur(nirati), *sesija, *skurilen, *subsumirati, toast, *traktirati, *tumult, violenten*. Opustitev je v glavnem razumljiva, saj so (morda iz zjemo besed *kinč* in *eternizirati*) povečini mrtve ali vsaj popolnoma obrobne; seveda bi bila koristna utemeljitev z analizo besedilnega korpusa.

Šele na četrtem mestu najdemo skupino 17 besed, zaznamovanih s kvalifikatorjem *izobrazbeno*; 11, ki jih SSKJ označuje kot (ozko) knjižno, smo označili z zvezdico: *alias, *bonvivant, *desperaten, *digniteta, *diskrepanca, *distingvirati, diurnist, honeten, *horenden, impediment, *impertinenten, insolenten, *monden, *nonšalansa, *persekucija, *persiflirati, vakance*. Ob rob tej oznaki lahko – poleg ugotovitve, da je rabljena preskromno – dodamo še to, da jo SP 2001 izrecno opredeli kot oznako *knjižne* prvine (str. 129). Taka formulacija (še posebej po ogledu tako označenih besed) je za slovenske pravopise nekaj novega, saj vsaj v okviru te oznake nakazuje, da izobrazbeno že je knjižno, in tako vsaj na neki način končno postavlja slovenščino ob bok jeziku, ki izobraženo rabo jemljejo kot osnovo za kulturni ali celo standardni jezik (gl. spodaj). Starejši pravopisni koncepti so se takim namigom izogibali in skušali izobraženski jezik izboljševati v smeri demokratično (družbenokohezivno) zamišljenega, a umetnega ideala.

Preostale oznake so v SP 2001 pripisane po manj kot desetim besedam iz naše zbirke. *Knjižno pogovorno* je označenih 7 besed (SSKJ pripisuje oznako *pogovorno* štirim izmed njih, tukaj označenim z zvezdico): *komoden, kotlet, *nobel, *pardon(irati), šik, *tuš, *vis-a-vis*. Zdi se, da je treba to oznako razumeti nekako normativno,

ne zvrstno v pravem pomenu besede; razumemo jo lahko zgolj kot naznako, da označeno jezikovno sredstvo za kontekste, ki terjajo zbornost, ni primerno. Nikakor je ne moremo vzeti kot oznako nabora specifičnih jezikovnih sredstev, izrecno značilnih za specifične govorce ali situacije, kot so »predavanja in konference v manjšem krogu, intervjuje in okrogle mize na radiu in televiziji ... lahko tudi zasebni pogovori.« »Knjižni pogovorni jezik« preprosto nima sredstev, ki bi bila značilna samo zanj; zato v tem primeru normativna oznaka nadomesti možno drugačno oznako, ki bi povedala, za katero zvrst beseda je značilna. Uporabnik pravopisa tako ne dobi informacije o družbenoplastni zaznamovanosti posameznih besed (*pardonirati*, *komoden* sta npr. gotovo bolj socialno zaznamovani besedi kot *tuš*, *nobel*).

Preostale oznake navedimo na kratko: *poudarjalno* je označenih 6 besed (med njimi imata v SSKJ dve – tukaj zaznamovani z zvezdico – oznako *pogovorno*): *blaziran*, *fin, *iluzije si delati*, *kaprica*, *konfuzen*, *pomp; kot *publicistično* so označene 4 (vse imajo tudi v SSKJ isto oznako): *lansirati* (*novico*), *plasirati*, *platforma*, *retirati*; kot *slabšalno* so označene 4 (med njimi ima ena v SSKJ oznako *knjiž.*): *falot*, *horda*, *načičkati*, *perfiden; kot *neknjižno pogovorno* so označene 3 (v SSKJ le dve): *circa*, *hohštapler, *kasa; kot del *mestne govornice* sta označeni dve besedi: *brinetka* in *familija*; *odsvetovani* sta dve besedi: *interesirati* in *tangirati*; po eno besedo pa imajo naslednje oznake: *nizko* (*goflja*), *prepovedano* (*napram*), *pešajoče* (*famozen*), *starinsko* (*titula*), *tehnika* (*utenzilije*), *zastarelo* (*ferije*), *medicina* (*grasirati*), *žargonsko* (*falirati*), *matematika* (*suma*) in *fr. cit.* (*à la*).

Ob rob že zgoraj navedenim kritikam samo še nekaj bolj teoretičnih misli. Pojem knjižnega jezika, kakršen prevladuje v slovenskem jezikoslovju in je podlaga za SP 2001, pravzaprav združuje dva različna pojma: pojem jezikovne standardizacije in jezikovne kulture; *standardni* jezik in *kulturni* jezik. S prvim razumemo ureditev in formalno poenotenje pravil (s tem pa tudi poenostavitev oz. odpravo redundantnih možnosti) za zapis (izreko), besedotvorje in slovnico s skladno vred; na besedišče se standardizacija nanaša zgolj v smislu njegove pomenske racionalizacije (natančnosti, ekonomizacije sinonimike za objektivno, strokovno izražanje). Standardni jezik omogoča ekonomično tvorbo univerzalno razumljivih, nedvoumnih besedil. Pojem kulturnega jezika pa se nanaša na norme družbene sprejemljivosti v skladu z dominantno kulturo; le ta je tista, ki lahko oceni besedo *hohštapler* kot manj primerno od besede *lahkoživec* (ker je germanizem, ne ker je redundantna). Kot je razvidno iz zgornjih opazk, to vlogo tudi v slovenski jezikovni kulturi danes igra kultura družbeno dominantnih skupin, ne več kultura idealiziranega družbenega obrobja (z njegovo domnevno nepotujčenostjo in neizumetničenostjo). Standardizacija skuša zajeti vsa jezikovna sredstva v jeziku, da tako vsaj teoretično omogoči njihovo poenoteno rabo. Zajema tudi tista jezikovna sredstva, ki niso del kulturnega jezika (in jih SP 2001 označuje kot neknjižna). Res je, da normativnost standardizacije v primeru posebej nekulturnih jezikovnih sredstev oslabi, zato npr. normiranje zapisa besede *kurec* pri njenih potencialnih uporabnikih povzroča več zabave kot resnega upoštevanja; vendarle pa ima standardizacija tudi nekulturnih jezikovnih sredstev svoj smiseln namen.

Lahko bi rekli, da je z vidika jezikovne standardizacije SP 2001 zelo izčrpen in dosleden, morda bi si lahko želeli le nekaj več preglednosti. Z vidika zaznamovanja

jezikovne kulture pa je, kot kažejo pripombe v naši analizi, včasih hudo nedosleden in neučinkovit. Morda bi teorija zvrstnosti, ki naj bi bila podlaga pravopisu, potrebovala nov premislek o tem, kaj izbira določenega jezikovnega sredstva pravzaprav zaznamuje. Dobra podlaga za tak premislek v SP 2001 že je, namreč v njegovi delitvi oznak na socialnozvrstne, funkcijskozvrstne in čustvenostne, in tudi omenjena dopolnitev pojma socialne zvrstnosti je korak v pravo smer. Vendar pa bi morala družbenoplastna-geografska umeščenost govorca v jezikovni diasistem v tem okviru dobiti večjo težo in biti izpeljana dosledneje. Le tako bo pravopis lahko natančneje opisal, kaj iz sporočevalčeve izbire posameznega jezikovnega sredstva o njegovih sorazmerno trajnih ali trenutnih lastnostih ali pa o situaciji govornega dogodka dejansko razberejo prejemniki sporočila.

SUMMARY

The article first analyses the relationship between the theoretical concept of language varieties presented in *Slovenski pravopis 2001* and its realisation in the choice of style labels: the realisation is not entirely consistent. Interestingly, the concept of social varieties has been upgraded in the system of labels: in addition to territorial criteria, social stratification is explicitly included for the first time (labels *izobrazbeno* (educated usage) and *meščansko*, which in practice refers more to social class (middle-class) than to the setting (urban)). The second part of the article focuses on two hundred loanwords which may be considered markers of cultured sociolects and which were labelled by *Slovenski pravopis 1950* as wrong (forbidden) or bad style (to be avoided in careful usage). It has been found out that even *Slovenski pravopis 1962* was considerably more tolerant to these words. Surprisingly, *SP 2001*, which introduces style labels into normative practice, lists 58 of these words without any label. The next 54 words are labelled as *neobčevalno* (non-conversational), which is again surprising since they are indeed largely words typical of oral usage by the educated classes and not of any written style. Only 17 words are labelled *izobrazbeno*. The next 7 words are labelled *knjižno pogovorno* (standard colloquial), which is a disputable concept in itself, since the labelled words do not indicate which coherent set of stylistic devices this label should comprise. The remaining words are labelled with very different and less frequent labels.

Slovenski pravopis 2001 is a very comprehensive manual of language standardisation, but information provided about the state of language culture in Slovenian is problematic, perhaps not adequately theoretically elaborated and certainly not founded on actual linguistic practice (corpora).